

Regeringen
Näringsdepartementet

Utredningsavdelningen
Therese Ahlqvist
Helena Mähler

YTTRANDE

2002-03-27
Reg.nr 13-1022-02

Ny ILO-rekommendation "Utbildning för arbete i kunskapssamhället"

(Dnr 13-1022-02)

Styrelsen för Internationella Arbetsbyrån (International Labour Organization, ILO) tog i mars 2001 beslut om att införa en reviderad rekommendation om utbildning för arbete i kunskapssamhället. Syftet är att ersätta rekommendationen (nr 50) om utveckling av mänskliga resurser. Som en del i förberedelsearbetet skickade ILO under våren 2002 ut en bakgrundsrapport. Rapporten innehåller, förutom en sammanställning av hur lärande och utbildning för arbete i kunskapssamhället behandlas på olika håll i världen, också ett frågeformulär som medlemsländerna har ombetts att besvara.

Högskoleverket har anmodats inkomma med kommentarer till och underlag till svar på frågorna i formuläret. En stor del av frågorna berör utbildning på andra nivåer än de som ligger inom Högskoleverkets ansvarsområde. Därför kommenteras innehållet huvudsakligen övergripande.

Högskoleverket vill understryka vikten av att alla får möjlighet och tillgång till utbildning. Utbildning är ett medel för att minska fattigdomen såväl för enskilda individer som för länder. Det livslånga lärandet är en viktig komponent i detta.

Det frågeformulär som bifogats ILO:s rapport innehåller formuleringar som stämmer väl överens med de definitioner som bl.a. OECD har använt sig av beträffande livslångt lärande och högre utbildning (1996). Bland dessa märks ökade möjligheter för olika kategorier av sökande (i första hand avseende ålder) att vinna tillträde till högre utbildning. Det skall finnas stor variation i utbud och studievillkor. Kunskaper och erfarenheter bör väljas ut och struktureras på nya sätt. Inhämtade kunskaper och färdigheter ska valideras och dokumenteras tydligt. Det skall finnas god tillgång till information och individuell studievägledning. Mot bakgrund av de riktlinjer som OECD utformat anser Högskoleverket att det är en självklarhet att man i likhet med de frågor som ställs i formuläret ser till att det finns en god tillgång till information och individuell studievägledning.

Till frågeområde VII (*Framework for recognition and certification of skills*) har Högskoleverket följande kommentarer.

Högskoleverket har tidigare i remiss till Europeiska kommissionens memorandum om livslångt lärande (reg.nr 12-826-01) framhållit att ett öppnare förhållningssätt till förkunskaper och kombinationer av olika slags lärande och utbildning vad gäller såväl behörighet som tillgodoräknande är viktiga aspekter för att främja det livslånga lärandet. Högskoleverket menar i sitt remissyttrande att det livslånga lärandet ställer krav på att utbildningen skall utgå från det lärande som den studerande känner sig behöva. Det kan därför finnas goda skäl att man inom högskolan reflekterar över och utvecklar vad som skulle kunna kallas praktikeranknytning.

Slutligen vill Högskoleverket kommentera att det livslånga lärandet ofta anges som ett medel för att främja individens anställningsbarhet. Högskoleverket instämmer i att detta är ett viktigt mål, men vill också understryka att det livslånga lärandet främjar ett aktivt medborgarskap vilket är betydelsefullt ur ett demokratiskt perspektiv.

Till frågeområdet XI. *Research on human resources development and training issues* har Högskoleverket följande kommentarer.

Högskoleverket anser att det är angeläget att medborgarna i så stor utsträckning som möjligt bereds tillfälle att utveckla kompetens inom informations – och kommunikationsteknologin. Den nya tekniken breder ut sig och blir ett allt viktigare instrument för kommunikation och i vissa fall också för myndighetskontakter.

Högskoleverket anser att utbildningsanordnare bör vara kvalitetssäkrade och att riktlinjer skall utfärdas för kvalitetssäkring av utbildningar. För individen är det ytterst viktigt att den tid och eventuella pengar som investeras i en utbildning uppfyller en garanterad miniminivå.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern efter föredragning av utredaren Helena Mähler i närvaro av kanslichef tillika tf. avdelningschef Lennart Ståhle. I ärendets beredning har utredaren Therese Ahlqvist deltagit.

Sigbrit Franke

Helena Mähler